

IN MEMORIAM

KREŠIMIR GEORGIJEVIĆ

Nečujno, upravo neprimjetno otišao je iz naše sredine dr Krešimir Georgijević, bivši sveučilišni profesor, slavist i povjesničar hrvatske književnosti. Znanstvenik starog kova, među kolegama upamćen kao neugodan sabesjednik i pomalo čudački nastrojen mrzovoljnik, bio je u biti čovjek blage čudi, obremenjen životnim nedaćama i zato odlučno introvertan, što je svakako pridonijelo da još za života, umirovljen, brzo bude zaboravljen.

Krešimir Georgijević je neporecivo ostavio traga u našoj znanosti o književnosti, pa zavrijeđuje da se o njemu s pijetetom progovori koja riječ in memoriam.

Rođen je u Novoj Gradiški, 5. siječnja 1907. Pošto je završio realku u Sremskoj Mitrovici (1925) i Filozofski fakultet (grupu za jugoslavensku književnost i hrvatsko-srpski jezik i književnost) na Sveučilištu u Zagrebu (1929), studirao je u Warszawi poljski jezik i književnost (1930/31) i u Pragu češki i slovački jezik i književnost (1933/34), te napokon doktorirao s disertacijom *Adam Mickiewicz i srpskohrvatska narodna pjesma* (1934). Specijalizirao je u Parizu uporednu književnost g. 1936/37. Dakako, za sve vrijeme bavio se i nastavno-pedagoškim radom u prosvjeti: kao suplent gimnazije u Mitrovici (1930—1933), profesor Muške gimnazije u Novom Sadu (1933—1941), te privatni docent za poljski i češki jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Beogradu (1937—1941). Za vrijeme rata neko je vrijeme profesor gimnazije u Šapcu (1941—1942), zatim otpušten do kraja okupacije; g. 1944. direktor gimnazije u Zrenjaninu i suradnik u Prosvjetnom odjelu Glavnog NOO u Novom Sadu (1945). Nakon oslobođenja ponovno je na Filozofskom fakultetu u Beogradu, najprije kao docent za poljsku i češku književnost i jezik (1946—1951), zatim kao izvanredni profesor (1951—1956) i napokon kao redoviti profesor za hrvatsku književnost (1956—1958). Umirovljen 1959, nastavio je znanstveni rad kao urednik Češko-srpskohrvatskog i Poljsko-srpskohrvatskog rječnika u Srpskoj akademiji nauka (ovim je poslom rukovodio od 1954. do 1968. godine), te kao suradnik *Rječnika srpskohrvatskog književnog jezika* Matice srpske i Matice hrvatske (1965—1970). Umro je u Beogradu, 14. listopada 1975.

Jedan od posljednjih izdanaka stare slavističke škole, Georgijević upravo simbolično odlazi s čitavom plejadom kolega, među kojima je posljednji nedavno preminuli T. S. Grabowski. Književnim i znanstvenim radom počeo se baviti 1924, proučavajući u nizu godina povijest starije i novije hrvatske literature i komparativnu slavistiku. Prevodio je s češkog (Čapeka, Nerudu), slovačkog (P. Jilemnickog), poljskog (Prusa). Prvi mu je zapaženi znanstveni rad *Novija hrvatska komedija (od ilirskog pokreta do kraja XIX veka)* (Beograd 1934), no afirmirao se monografijom *Srpskohrvatska narodna pesma u poljskoj književnosti* (Beograd 1936), po kojoj i danas slovi kao ugledni polonist.

Između dva rata Georgijević je priredio nekoliko zapaženih knjiga: antologiju *Savremeni poljski pripovedači* (Beograd 1935), *Čapekovu knjigu* (Beograd 1939), i *Antologiju savremenih hrvatskih pripovedača* (Beograd 1940). Poslije rata izdao je *Gramatiku češkog jezika* (Beograd 1949), *Pregled češke i slovačke književnosti* (Beograd 1950), te sabrao svoje *Književne studije i ogleda* (Novi Sad 1952). Posljednje mu je zamašnije djelo *Hrvatska književnost od 16. do 18. stoljeća u sjevernoj Hrvatskoj i Bosni* (Zagreb 1969).

Pouzdan književni povjesničar, odan pozitivističkoj metodi, činjenici i podatku, kao analitičar sljedbenik Hippolyte Tainea, Georgijević pisac bio je uza sve svoje vidokruge kao stvaralac prilično skučen. U poznim godinama latio se preteškog zadatka da napiše povijest starije hrvatske književnosti; golem taj napor nije bio uzaludan, premda je, s pravom, izdržao stanovitu kritiku. Međutim, i mnogi pabirci ovoga autora iz naše književne prošlosti, rasuti po časopisima (o Gaju, Senoi, Draškoviću itd.), predstavljaju često nezaobilazna ishodišta za potonje književne povjesničare. Što su pisani na staromodan, knjiški patetičan, pedantski shematiziran način, ne možemo u ovom času zamjeriti. Krešimir Georgijević radio je s čednim uvjerenjem u prosvjetiteljsku i kulturnu misiju učenjaka, s akribijom znalca i ljubavlju pasioniranog istraživača koji nekoristoljubivo ruje neharnu ledinu. Njegovo je djelo u cijelosti lijep prinos domaćoj književnoj povjesnici, a dobrim dijelom i široj slavistici.

Milorad Živančević